

короткій перспективі (з 61 % до 56 %), і зросла кількість тих, хто вірить у вступ до Союзу за п'ять років (з 13 % до 23 %). Але найважливішим є те, що в українському суспільстві стабільно домінує підтримка європейського курсу і вступу до ЄС [4].

У підсумку можемо зробити висновок, що європейський вибір України відкриває нові перспективи співробітництва з країнами ЄС, надає можливості економічного і соціального розвитку, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, зростання експортних можливостей, розвитку окремих видів економічної діяльності, особливо аграрно-промислового комплексу, впровадження енергозберігаючих технологій, зміцнення позицій України у системі міжнародних відносин. Для того, щоб Україна стала повноцінним членом ЄС, необхідно не тільки активно впроваджувати європейські цінності, але і проводити дієву політику боротьби з корупцією, підвищити ефективність управління і контролю в сфері публічних фінансів, прискорити проведення реформ. Якнайшвидше вирішення цих питань дасть змогу Україні стати повноправним членом ЄС, розширить можливості економічної співпраці і фінансової допомоги, зокрема, для відбудови економіки України після війни.

Список використаних джерел

1. Україна-ЄС : шлях до політичної асоціації, Центр Разумкова : URL : https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_association.pdf
2. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу, URL - https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06#Text
3. Договір про функціонування Європейського Союзу, 25 березня 1957 р. (у редакції Лісабонського договору 2007 р. URL: <http://dokipedia.ru/document/5191708>
4. Сьоме загальнонаціональне опитування: Україна в умовах війни (30-31 березня 2022) соціологічної групи "Рейтинг", URL : https://ratinggroup.ua/research/ukraine/sedmoy_obschenacionalnyu_opros_ukraina_v_usloviyah_voynu_30-31_marta_2022.html
5. Офіційний євроінтеграційний портал. URL : <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>
6. Леськів С. Інтеграція України до Європейського Союзу як основа для розбудови громадянського суспільства. Підприємництво, господарство і право, 2017, № 6, с. 163–166. URL : <http://pgr-journal.kiev.ua/archive/2017/6/37.pdf>
7. Шуба Т. П., Луняка В. А., Сашкова А. О. Шлях економічного розвитку Польщі до та після вступу до Європейського Союзу. Економіка і суспільство, 2017, №13, с. 150-156. URL : https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/25.pdf

Жаворонок А. В., к.е.н., доцент

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)

ЦИКЛІЧНА ЧУТЛИВІСТЬ У ХВИЛЕПОДІБНОМУ СВІТІ

Розвиток економіки як у масштабах окремої країни, так і на глобальному рівні, має тенденцію до певних закономірностей. Однією з таких закономірностей є теорія циклів, у межах якої виокремлюються певні стадії – так звані цикли розвитку економіки. В даних умовах модель структурних перетворень української економіки на основі неоіндустріальної концепції розвитку виглядає найбільш перспективною. Підхід, який будується на циклічному розвитку економік, на сьогоднішній день є найактуальнішим.

Економічне зростання країн, які займають лідируючі позиції за рівнем розвитку, пояснюється глибокими якісними та кількісними структурними перетвореннями, які забезпечили загальний динамізм виробництва та інші позитивні зміни, які ґрунтуються на основі врахування економічної циклічності та чутливості коливань. Критерієм позитивних змін структури економіки є структурний ефект, який відображає зв'язок між індексом змін структури та темпами економічного зростання. Значне зростання індексу змін структури супроводжується високими темпами зростання економіки, і як наслідок структурний ефект має прогресуючий характер. У тому випадку, якщо індекс зміни структури невисокий, то структурний ефект носить більше консервативний характер.

Аналізуючи зарубіжний досвід глибоких структурних змін економічної системи, можна констатувати той факт, що структурні перетворення української економіки можуть стати джерелом економічного зростання. Досліджуючи та порівнюючи економіки, ми повинні відокремлювати традиційні сектори від нових (сучасних) секторів. Останні сформувалися нещодавно через зростання спеціалізації праці, зростання граничних витрат у традиційних секторах та заміну ресурсів, тоді як перші успадковані від минулого та використовують трудомісткі методи.

У всіх сценаріях майбутнього економічного розвитку України головною метою є покращення позицій українських економічних учасників на світовому ринку вартості, шляхом реструктуризації економіки країни з основним акцентом на високотехнологічних, наукоємних та високій доданій вартості секторів економіки, яка є основним рушієм економічного зростання. Розвиток даних галузей вважається найважливішим фактором підвищення конкурентоспроможності України.

У різні часові проміжки деякі сектори із середньою та високою доданою вартістю можуть демонструвати темпи зростання нижче середнього по країні, що свідчить про те, що традиційні сегменти економіки є необхідними для забезпечення сталого зростання. Звідси можемо побачити, що економіка дуже чутлива до всіх впливів глобальних чи регіональних економічних коливань, особливо під час кризи чи рецесії. Кожна країна намагається спеціалізуватись, використовуючи свої порівняльні переваги, що виникають через відмінності в технології, інноваційності та відмінності в процесах створення доданої вартості. Іншою важливою концепцією є міцні міжнародні торговельні зв'язки, які можуть призвести до більш корельованих ділових циклів між країнами – «торговельні потоки можуть також спричинити посилення спеціалізації виробництва, що призведе до зміни характеру кореляцій ділового циклу» [4, с. 209]. Уникнути економічних коливань неможливо. Крім того, виникнення та масштаби економічних коливань стають все більш значимими під впливом глобалізації, що призводить до негативних матеріальних і соціальних наслідків для добробуту суспільства.

Згідно з [5] вартість добробуту бізнес-циклів не дорівнює нулю, оскільки модифікація уподобань суб'єктів може призвести до витрат, пов'язаних з волатильністю споживання. Результати міжнародної фінансово-економічної інтеграції іноді є суперечливими, і тому необхідно проаналізувати припущення щодо перебудови економіки, яка має призвести до спеціалізованої національної економіки. Економічні цілі та методи дій мають бути збалансовані відповідно до всіх відповідних аспектів, включаючи економічну стабільність та особливості коливань у різних секторах доданої вартості.

Структурні перебудови економічних систем у напрямку високої доданої вартості, високої технологічної інтенсивності, високої інтенсивності знань та інноваційного виробництва та послуг часто є предметом досліджень в науковій літературі [1; 2; 3; 4; 5]. Зокрема, інтерналізація технології досліджується з точки зору того, як технологія впливає на торговельну спеціалізацію країни і як технологічна спеціалізація впливає на стабільність, концентрацію та конвергенцію. Пропонуються деякі висновки: успіх передових індустріальних країн базуються на спеціалізації на прибуткових видах діяльності з високою доданою вартістю на основі структурних перетворень. На доходи суб'єктів, що діють у світовій економіці, найбільше впливає те, чи зможуть вони знайти нішу в сегментах з високою доданою вартістю та міжнародному ланцюжку вартості. Стверджується, що перспективи економічного розвитку «стають все більш залежними від здатності ініціювати, поширювати та впроваджувати інновації у всіх сферах життя. Активізація інновацій вважається значущим викликом, пов'язаним із соціальним та економічним розвитком, яка повинна відбуватись на основі структурних змін національної економіки.

Таким чином, на основі вивчення циклічної економіки у хвилеподібному світі можна діти до висновку про те, що: циклічні процеси в економіці є тільки частиною циклічної природи світу. Вчені в різних галузях наук давно помічали циклічність у своїх сферах. Економіка, звісно, не може розвиватися іншим чином; українська економічна наука, що

стояла біля витоків теорії циклічності, згодом, у радянський час, втратила свої здобутки і наразі не використовує їх для визначення стратегії економічного розвитку та для здійснення державної економічної політики; суспільство не знає і не розуміє циклічної закономірності економічного розвитку, тому систематично здійснює помилкові економічні та політичні рішення [1; 2; 3].

В якості механізму структурних перетворень української економіки можна використовувати програмно-цільові методи. До цільових програм необхідно сформулювати підхід заснований на наступних принципах:

–відхід від галузевого підходу до інтегрованої побудови цільових програм, з урахуванням соціальних та екологічних факторів;

–при розробці науково-технічних програм необхідно забезпечити безперервність циклу «наукові дослідження – дослідно-конструкторські розробки – технології-промислове виробництво – ринкова реалізація»;

–прояв гнучкості у визначенні програмних заходів, відбір об'єктів фінансування на основі комплексу науково-технічних, економічних, виробничих, екологічних та інших критеріїв;

–поєднання бюджетного та позабюджетного фінансування; - орієнтація на конструктивну взаємодію трикутника держави, приватного бізнесу, суспільства, а також некомерційних та громадських організацій, засноване на поєднанні економічних інтересів та взаємних зобов'язань.

Список використаних джерел:

1. Гайдучкий А. П. Контрциклічна й антикризова природа формування та функціонування міграційного капіталу. *Фінанси України*. 2009. №8. С. 51-67.
2. Гайдучкий П. І., Паливода К. В. Глобалізація економічної рецесії та фінансової нестабільності. *Фінанси України*. 2008. №1. С. 24-32.
3. Ставицький А. В. Моделювання циклічності світової економіки. *Фінанси України*. 2008. №9. С. 1-12.
4. Жаворонок А. В. Теоретичні засади економічних хвиль та циклів розвитку економіки. *Причорноморські економічні студії*. 2018. №32. С. 207-213.
5. Рожко О. Д. Циклічність як ознака розвитку сучасних державних фінансів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 10. С. 32-36.

Кириєнко Я. В., Мишко Д. О., Хоралець В. А., здобувачі вищої освіти 3 курсу,
група ФК-191
Науковий керівник – **Парубець О. М.,** д.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

РОЗВИТОК СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З МІЖНАРОДНИМ ВАЛЮТНИМ ФОНДОМ

У сучасному світі, в епоху технологічних інновацій та економічних перетворень кожна країна потребує вдосконалення та стійкого економічного становища. У таких економічних та фінансових питаннях допомагає Міжнародний валютний фонд. В умовах війни наша держава стикнулася з проблемами платіжного балансу, дефіциту державного і місцевих бюджетів, зниження ВВП, девальвації національної валюти, значного скорочення експортних надходжень на фоні зростання критичного імпорту, стрімкого падіння індексу промислового розвитку, зростання інфляції, масового безробіття, скорочення можливостей доходів регіонів. З метою подальшої підтримки економіки та військової сфери Україна вкотре звернулася по допомогу до міжнародних фінансових організацій, зокрема Міжнародного валютного фонду (МВФ).

Україна стала членом МВФ ще 3 вересня 1992 р., водночас увійшовши до структури Світового банку. Активна та тісна співпраця України з МВФ розпочалася у 1994 році з отриманням кредиту Stand-by. [1]. Весь період співпраці залежно від програм МВФ в Україні можна поділити на етапи, що наведено в таблиці 1: